Očekivanja za ovu godinu glede gospodarske aktivnosti, kao i sve izvedenice iz te činjenice, neće se ostvariti. Očekuje se da će slijedeća 2011. Godina biti bolja i da će gospodarska aktivnost biti veća, pozitivna, u odnosu na ovu godinu, što bi narodskim jezikom trebalo značiti da smo izašli iz gospodarske krize. Osobno smatram da takva ocijena predstavlja optimizam jer, po mome mišljenju, nema argumenata za navedenu ocjenu.

2011. godnina je izborna godina što znači da će pozicija i opozicija „udarati iznad, ali i ispod pojasa“ što bi moglo rezultirati dodatnim obećanjima biračkom tijelu iako i postojeća prava, s obzirom na gospodarsku aktivnost, nismo u stanju bez dodatnih zaduživanja ostvariti. Odista bi bilo tragično ako bi izborna godina zanemarila probleme koje imamo i koje nismo, a morat ćemo, riješiti. Toliko o izbornoj godini.

Hrvatska je 2008. Godina ostvarila deficit na tekućem računu platne bilance 9,2% BDP-a. 2009. Godine deficit iznosi daleko manje – „svega“ 5,4% BDP-a. Smanjenje deficita nije rezultat učinkovite gospodarske politike već ograničenja koje imamo iz okruženja u širem smislu te riječi. Upravo smanjenje deficita predstavlja uspostavu većeg budžetskog ograničenja na razini zemlje. Kako je deficit na tekućem računu platne bilance prisutan od 1995. Godine to je razumljivo da bi restrukturiranje hrvatskog gospodarstva moralo implementirati i podtrebu dodatnog budžetskog ograničenja. Kako se u ovoj godini predviđa rast deficita tekućeg računa platne bilance u odnosu na prošlu godinu bilo bi ambiciozno ako si Vlada postavi cilj da deficit na tekućem računu platne bilance u 2011. Godini ne bude veći od 5,4% BDP-a ili, što bi bilo još bolje, da deficit tekućeg računa platne bilance ne bude veći od rashoda po osnovi dohotka [1] (kamate i dividenda).

Pored osnovnog cilja, smanjenje deficita na tekućem računu platne bilance na 5,4%, trebalo bi odrediti i gospodarski rast od najmanje 2% što bi zaustavilo rast nezaposlenosti, a vjerojatno bi se ostvarilo i njegovo smanjenje. Iz ovako definiranog cilja potrebno je „posložiti“ monetarnu i kreditnu, tečajnu, te poreznu politiku [2] . Drugim riječima instrumente ekonomske politike potrebno je „podrediti“, učiniti ih ovisnim, postavljenom cilju. To pravilo ne vrijedi za ovu Vladu; to vrijedi za svaku vladu u svim vremenima ako se želi voditi učinkovita ekonomska politika.

Pokretanje, ali ne i financiranje osim inicijalnog dijela, značajnog gospodarskog projekta znatno

bi podržao ostavarivanje postavljenih ciljeva. Upravo dinamiziranje investicija u realno gospodarstvo je „pravi ključ“ za ove naše gospodarske probleme koji se talože izvorno od 1993. Godine kojemu je svaka potonja vlada dodala „svoj dio“ novih problema [3] .

Novi projekt bi učinio predstojeće izbore dodatno zanimljivim događajem, jer današnje ankete koje daju značajnu prednost opoziciji bi mogle tako „ispariti“. Ukoliko ova Vlada ne poradi na novim projektima to će učiniti buduća vlada bez obzira da li se radi o današnjoj poziciji ili opoziciji.

Treća grupa problema koje valja odmah sagledati je položaj i ulogu lokalne uprave i samouprave. Bojim se da nas tamo čekaju problemi o kojima se ne govori, pa, prema tome, ni ne postoje. Način kako je prethodna rečenica napisana jasno ukazuje da je riječ o poznatom „hrvatskom noju“ koji zaranja glavu u pijesak kada je to god moguće. Vratimo se lokalnoj upravi i samoupravi. Potrebno je izvršiti reviziju učinkovitosti pedeset do šezdeset najvećih gradova u Hrvatskoj, te na osnovu revizije dati dijagnozu lokalne uprave i samouprave, s jedne strane, i, s druge strane, postaviati osnove za restrukturiranje lokalne uprave i samouprave kako bi regionalni aspekti razvoja postali bitan dio koncepcije i strategije razvoja.

Ovim nisu iscrpljeni problemi, ali mi se navedeni ciljevi i problemi čine dobrim početkom za drugačiju, bogatiju i „ljudskiju“, Hrvatsku.

---

[1] Smanjiti odljev deviza po osnovi dividendi, općenito pa samim time i dohotka stranih investitora, moguće je povratom zaštitne kamate na kapital, kao što sam to predložio u radu: „Porezna reforma i hvatska kriza“

[2] Potrebno je, komparativnom i dinamičkom analizom, identificitati odnose novčane mase, primatnog novca,, dinamike i strukture kredita, tečaja kune, deviznih pričuva, inozemnih kredita, porezne presije, ... i, konačno, analizu platne i proračunske bilance te njihovih deficita.

[3] Davno su u ekonomskoj teoriji postavljene granice ekonomskoj teoriji i ekonomskoj politici. Na jednoj strani imamo probleme stvaranja bogatstva koje je postvio Adam Smith 1776. Godine u ekonomskoj bibliji - Bogatstvo naroda“, a na drugoj strani imamo probleme u svezi raspodjele čiji je autor David Ricardo koji je 1817. Godine, u uvjetima zlatnog standarda, u svojim „načelima političke ekonomije i oporezivanja“ dao temeljne polglede i moguća rješenja. Od tada ekonomska znanost je mnogo napredovala u pogledu spoznaja i metode rada ali osnovni postulati njihove analize su i danas validni.